

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

Helse- og omsorgsdepartementet

Vår ref:

Deres ref:

Hvalstad, den:10.09.2018

Innspill folkehelsemeldingen

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) viser til invitasjonen til å komme med innspill til den planlagte folkehelsemeldingen. NJFF vil også vise til fellesinnspillet fra Norsk Forening for Folkehelse (Folkehelseforeningen) og Norsk Friluftsliv som også NJFF stiller seg bak. NJFF ønsker med dette å supplere dette fellesinnspillet med utgangspunkt i jakt og fiske og det høstingsbaserte friluftslivet.

Klima- og miljødepartementet (KLD) har nylig lagt fram en handlingsplan for friluftslivet der også det høstingsbaserte friluftslivet er et satsingsområde. NJFF vil understreke viktigheten av å ta med seg denne handlingsplanenes forslag til tiltak og satsingsområder og de bidragene til folkehelsen som ligger her, inn i arbeidet med folkehelsemeldingen.

I fellesinnspillet som nevnt ovenfor, trekkes verdien av å satse på de frivillige organisasjonene fram. NJFF vil understreke at det er viktig at dette trekkes fram i folkehelsemeldingen. Dugnadsinnsatsen i de frivillige organisasjonene bidrar til at vi får mye aktivitet og folkehelse ut av de kronene som staten investerer. Offentlige tilskuddsmidler bidrar til å dekke faktiske kostnader og utløser dugnadsinnsats som gir aktivitetstilbud til svært mange. Ved å satse målrettet på de frivillige organisasjonene skapes arenaer og lavterskeltilbud for ulike grupper, nye og ofte inaktive personer tilbys en sosial ramme rundt aktivitetene, og folk stimuleres til fysisk aktivitet samtidig som aktivitetene også kan ha positivt psykisk effekt.

NJFF har satset målbevisst på å tilby lavterskeltilbud til barn og unge gjennom en rekke år. Denne sommeren har våre lokalforeninger hatt 219 tilbud om fiskesommerarrangementer rettet mot barn. Mer enn 12000 barn og foreldre har vært innom disse arrangementene. Det er 14. året på rad at våre lokalforeninger har et slikt tilbud som er gratis og åpent for alle.

For å bygge ned barrierer og gjøre terskelen lavest mulig for folk flest til å bli aktive innenfor jakt og fiske, har NJFF gjennom lokalforeningene tilbud om «introjakter» og «introfiske». Dette er tilrettelagt for utøvere som ønsker å starte opp som jegere og fiskere sammen med erfarne utøvere som kan bidra med råd og veiledning. Undersøkelser har vist at inntil 50 % av de rundt 12 000 som årlig avlegger jegerprøven, aldri kommer seg ut på jakt. Gjennom tilrettelagte introjakttilbud får førstegangsjegerne tilbud som kan bidra til at de lettere kommer i gang som jegere under trygg og kyndig veiledning. Introjakter og introfiskearrangementer bidrar til å bygge ned barrierer og stimulerer til økt aktivitet, et viktig bidrag i forebyggende folkehelsesammenheng.

NJFF startet opp satsingen på introjakter i 2017. I 2018 har vi 350 slike tilbud spredt over hele landet, og interessen er stor. På fiskesiden hadde lokalforeningene 250 ulike introfisketilbud i 2018.

NJFF vil understreke at disse satsingene er gode eksempler på at offentlig støtte kanalisert gjennom sentralleddet med tilrettelagte tilbud som lokalforeningene kan omsette i konkrete aktivitetstilbud, utløser stor dugnadsinnsats, skaper et mangfold av aktivitetstilbud og når mange i alle aldersgrupper og av begge kjønn. Det er viktig at folkehelsemeldingen fanger opp dette som en del av regjeringens satsing på forebyggende tiltak innenfor folkehelse.

Jakt og fiske som høstingsbaserte friluftaktiviteter skiller seg fra annet friluftsliv gjennom at utøverne i all hovedsak er avhengige av grunneiers tillatelse for å utøve sine aktiviteter. Unntaket er fiske i sjøen og bestemmelsene om barns fiske som gir barn til og med 16 år mulighet til å fiske gratis i tidsrommet 1. januar til 20. august. For øvrig må alle skaffe seg grunneier tillatelse gjennom kjøp av jakt- og fiskekort eller på annen måte. I en slik sammenheng er jakt- og fisketilbudet i statsallmenningene og på annen statsgrunn svært viktig. Fjellstyrene i statsallmenningene og Statskog på statsgrunn utenfor statsallmenningene tilbyr tilgang til jakt og fiske for allmennheten til priser som ikke ekskluderer noen grupper i samfunnet. Dette er av stor betydning for at folk flest skal ha gode muligheter for jakt og fiske. NJFF ser det som avgjørende at dette tilbudet opprettholdes og videreutvikles, noe som Handlingsplanen for friluftsliv også understreker.

Statsallmenningene har også tilbud til andre enn jegere og fiskere, og den tilrettelegging som gjøres av fjellstyrene kommer mange grupper innenfor friluftslivet til gode. Eksempelvis kan nevnes tilbudet om leie av hytter/koier, båtutleie, tilrettelegging i form av klopper/broer, hundetreningsområder, tilrettelagt informasjon om områdene og mulighetene for friluftsliv og tilbud om arrangementer og opplæring, gjerne i samarbeid med andre som eksempelvis frivillige organisasjoner som lokale jeger- og fiskerforeninger. Tilbudet i statsallmenningene og på annen statsgrunn bidrar til å aktivisere store befolkningsgrupper.

Den betydelige innsatsen fjellstyrene gjør for å stimulere til et aktivt friluftsliv for store befolkningsgrupper, avspeiles ikke i systemet for finansiering av fjellstyrene. I et folkehelseperspektiv er fjellstyrenes arbeid på dette området et viktig bidrag. For NJFF er det viktig at folkehelsemeldingen setter fokus på viktigheten av å sikre en grunnfinansiering av fjellstyrene med et statlig tilskudd over statsbudsjettet, samt legge til rette for at Statskog kan løfte fram sitt samfunnsoppdrag der tilrettelegging for friluftsliv og gode jakt- og fisketilbud står sentralt.

Vennlig hilsen
Norges Jeger- og Fiskerforbund

Espen Søylen
Generalsekretær